

naiva

naiva

Galerija **Mirko Virius**
HDNU - Hrvatsko društvo naivnih umjetnika

HDNU Glasilo Hrvatskog društva naivnih umjetnika

Godina 3, broj 7, EU, Hrvatska, Zagreb, proljeće 2016.

Izlazi tromjesečno

Cijena 15 kn

Pero Topljak, "Prolet v goricaj I", ulje na lesonitu, 50x60 cm, 2008. g.

U galeriji "Mirko Virius"
održana izborna skupština
HDNU-a 2016.

str. 9, 10

Impresivna izložba naive
Hlebinske galerije u Pečuhu,
u Mađarskoj, u organizaciji KK
županije i Muzeja Koprivnice

str. 8

ISSN 1849-575-3

9 771849 575004

00115

U ovom broju donosimo ...

Impresum

Nakladnik: Hrvatsko društvo naivnih umjetnika - HDNU
Tkalčićeva 14
10 000 Zagreb
Hrvatska, EU
www.hd-nalva.hr
email: galerija@inet.hr
croatianaiveart@gmail.com
Tel. ++ 385 1 4813 730
Mob. ++385 98 646 801
IBAN: HR752360000-1101578162
OIB: 23200766534
MB: 3226239

SWIFT/BIC: ESBCHR22
Jadranski trg 3A
51 000 Rijeka, Croatia, EU
IBAN: HR412402006-1100692725

Naiva - Glasilo
Hrvatskog društva naivnih umjetnika

Glavni i odgovorni urednik:

Igor Mukić

Uređivački kolegij: Zrinka Pillauer-Marić, Stanko Špoljarić, Branimir Udiljak, Igor Mukić, Ivica Fišter, Branka Hlevnjak, Miona Muštra

Novinari: Mihić Dubravko, Mladen Pavković, Sanja Perić, Andrea Mukić, Drago Živković, Ivica Kruščić, Zdeslav Draženović

Lektura i redakcija:
Lektor.com.hr

Fotografije: Ines Igrac, Igor Mukić, Antun Bukovec

Dizajn: Igor Mukić

Suradnici: Tomo Kralj, Ivona Kočiša, Đurđica Kos, Božica Jelušić, Miona Muštra, Tvrtko Klarić, Zrinka Pillauer-Marić, Dorotea Jendrić

Marketing: Mislav Vučetić

Tisak: Kerschoffset Zagreb d.o.o.
Naklada: 800 komada
ISSN 1849 5753

IZLOŽBA

Izložba hlebinskih slikara i kipara naive u Francuskoj

str. 4

IZLOŽBA u Galeriji naivne umjetnosti u HLEBINAMA

str. 12

Ivan ANDRAŠIĆ

Intervju s umjetnikom Slikar MARTIN KOPRIČANEC
str. 14

Bara Mustafa

IZLOŽBA
HLEBINSKA
GALERIJA

str. 7

Pero Topljak

Pastoralni centar crkve Svetog Jurja Mučenika ĐURĐEVAC
22.04 - 2.05. 2016. str. 5, 22, 23

IZLOŽBA

Novi član HDNU-a

str. 27

Dubravko OKOVIĆ

Pripremila: Andrea Mukić

Šesti festival naivne umjetnosti u Verneuill Sur Avreu

27. travnja - 1. svibnja 2016.

IZLOŽBA

FRANCUSKA, VERNEUIL SUR AVRE Na 6. festivalu naivne umjetnosti u francuskom gradiću, s nešto više od 6000 stanovnika, Verneuill Sur Avreu, u Gornjoj Normandiji, od 30. travnja do 22. svibnja izlagali su sedmorica slikara iz Udruge hlebinskih slikara i kipara naive izloživši svaki od njih po tri rada. Na samom otvorenju bili su

nazočni slikari Stjepan Pongrac i Zlatko Kolarek (na slici gore) koji su tamo bili od 27. travnja do 1. svibnja 2016. godine te oslikali pisanicu visine 60 cm. Otvorenje izložbe bilo je 30. travnja 2016. godine u 17 sati, a jedan sat prije otvorenja izložbe na aukciji je prodana pisanica koju su organizatori naručili za tu prigodu.

- Ponosni smo da smo u Francuskoj predstavljali Hlebine, Koprivnicu, Turističku zajednicu Koprivničko-križevačke županije, Koprivničko-križevačku županiju i prije svega dragu nam domovinu Hrvatsku - rekao je Zlatko Kolarek.

LIKOVNI INFO naiva

Posjet galeriji

HLEBINE Polaznici Male škole naive Hrvatskog pjevačkog društva "Ferdo Rusan" Virje krajem travnja posjetili su Galeriju naivne umjetnosti u Hlebinama. Tamo su pogledali izložbu izbor crteža i grafika iz Zbirke naivne umjetnosti, te muzejski stalni postav Galerije i park skulptura. Tom prilikom vidjeli su radove Mirka Viriusa, Mije Kovačića, Ivana Lackovića, Ivana Generalića, Josipa Generalića i ostalih eminentnih imena naivnog slikarstva i s velikim oduševljenjem slušali predavanje Sanje Vrgoč. Ovaj posjet nastavak je kontinuiranog rada s djecom, nakon Božićne izložbe i izložbe Pozdrav proljeću na Uskršni ponedjeljak gdje su sudjelovala s pisanicama. Cilj ovakvih posjeta je očuvati od zaborava slikarsku tehniku i zainteresirati i druge potencijalne polaznike.

Retrospektiva radova Zlatka Huzjaka (1950-2012)

IZLOŽBA

ĐURĐEVAC Povodom Dana Grada Đurđevca u Muzeju grada otvorena je 25. travnja retrospektivna izložba Zlatka Huzjaka poznatog đurđevačkog naivnog slikara. Mnogobrojni njegovi prijatelji i znanci okupili su se na ovom kulturnom događaju na kojem su evocirana sjećanja na ovog iznimnog slikara, ali i kao dobrog čovjeka i prijatelja. Izložene su 122 slike naslikane od 1970-2012. u tehnici ulja na staklu, platnu, drvu, akvarelu, pastelnu, vitrokolažu te nekoliko grafika. O njegovom životu i radu govorila je Edita Janković-Hapavel, ravnateljica Muzeja, profesorica Ana Huzjak Kišivan (slikareva kći), Marijan Špoljar, povjesničar umjetnosti, Zdravko Šabarić, slikar, a izložbu je otvorio gradonačelnik Željko Lacković.

Kloštarska paleta - Ljepota stvaranja

IZLOŽBA

VIROVITICA U Područnom uredu za zaštitu i spašavanje Virovitica, otvorena je 1. svibnja 2016. izložba slika, fotografija i skulptura članova udruge Kloštarske palete pod nazivom "Ljepota stvaranja". Na izložbi se 30 slikara predstavilo sa 46 slika na platnu, staklu, pastelu, svili, akvarelu,

te fotografijama i skulpturama. Osim što uljepšavaju prostor PUZS-a, radovi daju pozitivnu radnu atmosferu, a moći će ih vidjeti i djeca prilikom edukacija i upoznavanja s radom PUZS. Urednik ove izložbe je Branko Novosel, djelatnik Županijskog centra 112 i član udruge Kloštarske palete.

Uvodnu riječ na otvorenju dao je pročelnik Područnog ureda Josip Job, dok je o radu udruge govorio tajnik Kloštarske palete Mato Zeman. Izložbu je otvorila viša stručna suradnica za gospodarstvo Grada Virovitice Sanja Kirin. Javnost je radove mogla razgledati mjesec dana.

Pero Topljak Petrina

IZLOŽBA

22. travnja - 1. svibnja 2016.

ĐURĐEVAC Đurđevački slikar Pero Topljak - Petrina obilježio je 22. travnja ove godine pedesetu obljetnicu slikarstva izložbom u Pastoralnom centru crkve Sv. Jurja Mučenika u Đurđevcu. Izložio je 20 ulja na platnu i 5 crteža. Tom prigodom darovao je ovog župi tri svoja rada s religijskom temom kao trajan spomen na ovaj događaj. Pred punom dvoranom uz kulturno-umjetnički program i projekciju dokumentarnog filma o autoru, o životu i radu slavljena govornici su njegovi prijatelji i slikari Zdravko Šabarić i Zoran Homen. Pero Topljak rođen je 1948. godine i spada u tzv. srednju generaciju podravskih naivaca. Interes prema slikarstvu pokazuje kao dječak kada u Đurđevcu nije bilo puno slikara, tako da je crtačke i slikarske tehnike u početku morao sam svladavati. Godine 1966. upoznaje Ivana Lackovića Croatu i Krstu Hegedušića koji ga ohrabruju te ubrzo postaje članom Hrvatskog društva naivnih likovnih umjetnika. Mnogi likovni kritičari smatraju ga jednim od najboljih crtača u naivnoj umjetnosti. Ta činjenica potvrđuje se i objavljivanjem mape crteža 1972. godine u suradnji s Vladimirom Crnkovićem i monografijom o crtežu objavljene 2004. godine s tekstom Zdravka Šabarića. Stilski i tematski odredio se prema naivnom izrazu s umjerenim kolorizmom u tehnici ulja na staklu, a posljednjih godina uljem na platnu.

Kako je HDLU smjestio HDNU-ov fundus galerije "Mirko Virius"

Galerija Mirko Virius
HDNU - Hrvatsko društvo naivnih umjetnika

LIKOVNI INFO **naiva**

SUHA i svijetla sobica od oko 8m2 s našim policama iz koje smo prisilno iseljeni

PODRUMSKA PROSTORIJA u koju je početkom svibnja preseljen fundus Hrvatskog društva naivnih umjetnika

ZAGREB Hrvatsko društvo likovnih umjetnika (HDLU) s Gradom Zagrebom sklopilo je 2000. godine ugovor o najmu prostorija za svoju djelatnost u Meštrovićevu paviljonu, kolokvijalnog naziva "džamija". Tim ugovorom regulirano je u točki 3. kako je HDLU dužan osigurati i Hrvatskom društvu naivnih umjetnika (HDNU) jednu sobu i Hrvatskom dizajnerskom

društvu jednu sobu. I to je u početku tako i učinjeno. Samo za HDNU. Dobili smo za svoj vrijedan fundus jednu lijepu malu sunčanu sobicu na 1. katu. Međutim sredinom travnja ove godine mi u HDNU-u dobili smo dopis od sadašnje ravnateljice Ivane Andabake u kojem se zahtjeva da se hitno iselimo iz sobe na 1. katu kako bi HDLU mogao useliti svoju

arhivu. Budući da nismo imali izbora u ravnateljčinu zahtjevu - iselili smo se - u podrumsku prostoriju u kojoj smo izmjerili stupanj vlažnosti zraka od čak 80 posto. Cijeli slučaj prijavili smo sredinom svibnja nadležnim gradskim vlastima očekujući brzo rješenje ovog svakako neobičnog čina. Nadamo se da će Grad ubrzanim postupkom naći hitno rješenje zbrinjavanja fundusa.

Folklorni plesovi ispred galerije "Mirko Virius"

SVAKE SUBOTE ispred galerije "Mirko Virius" u Tkalčićevoj ulici na križanju s ulicom Krvavi most održava se kratak folklorni program koji redovito plijeni znatizelju turista i prolaznika

Pripremljeno: Andrea Mukić

Bara Mustafa

IZLOŽBA

7. svibnja - 7. lipnja 2016.

Galerija naivne umjetnosti Hlebine

HLEBINE U Galeriji naivne umjetnosti u Hlebinama u subotu, 7. svibnja, otvorena je samostalna izložba kiparice Bare Mustafe. Izložbu je otvorio ravnatelj Muzeja grada Koprivnice Robert Čimin i kustosica izložbe Helena Kušenić nakon koje se prisutnima obratila i sama autorica. Bara Mustafa kiparenjem se počinje baviti 1970. godine, u vrijeme najvećeg uspona i širenja naive. S obzirom da je obiteljski povezana s obitelji Generalić, poticaj, formalno, pronalazi u stvaralaštvu Mate Generalića. No, njen pravi poticaj, ustvari, dolazi

iz nje same. Nije radila puno, ali je radila predano. Već u počecima svog stvaralaštva prepoznata je od velikih kritičarskih imena naivne umjetnosti, no unatoč tome ostaje jednostavna i samozatajna žena. Upravo će te odlike prenijeti u vlastiti kiparski izričaj i kao osnovni postulat postaviti simplifikaciju, redukciju na bitno, bez previše detaljiziranja. Na ovoj izložbi predstavljeno je 30-ak radova prikupljenih u brojnim privatnim kolekcijama kroz koje je moguće pratiti njen razvoj i napredak s obzirom na kronološki slijed radova.

Logično je da će glavna inspiracija biti ono što je neposredno okružuje – seoska svakodnevica – ovog puta, gledana očima žene. Naravno, najveću će pažnju posvetiti ženskim likovima koje će pratiti od mladenaštva, vjenčanja, majčinstva pa sve do starosti. Druga tematska cjelina su muškarci, uglavnom pri određenim poslovima ili u trenucima zabave, dok posljednji tematski blok čine religiozni sadržaji, neizostavni u životu žene tadašnjeg vremena. Posebnu zanimljivost pritom čine dva izuzetna reljefa s

prikazom *pijaca* i radova u polju gdje pokazuje vještinu u razlikovanju plošnog i dubinskog tretmana drveta. Bari Mustafi upravo težak rad pruža odmor kroz kreativnost i nesputanost izražavanja. Ova mirna i povučena autorica, aktivnim sudjelovanjem na umjetničkoj sceni, kao žena, još i danas neumorno i nesvjesno pomiče granice i ruši barijere svjedočeći o vlastitoj snazi i strasti za životom o kojoj progovara kroz intimističke radove. Izložba je bila otvorena do 7. lipnja.

ZAGREB Da likovne izložbe imaju ponekad i gastronomsko-humanitarni karakter svjedoče ove dvije fotografije. Naime, gotovo na svakoj izložbi u HDNU-u, galeriji "Mirtko Virius" dotični gospodin lijevo na slici u crveno-zelenoj odjevnoj kombinaciji redoviti je posjetitelj. Njegov fokus zanimanja je zakuska koju umjetnici gotovo redovito priređuju na svojim izložbama. On čak ponekad i pogleda izložbene eksponate, nakon što se dobro "natovari" hranom. Dakako, da mu ne zamjeramo na njegovim likovno-gastronomskim afinitetima.

Hlebinska naiva, bogatstvo običaja - Hlebinska škola u Pečuhu

IZLOŽBA

13. svibnja - 12. lipnja 2016.

Reprezentativna izložba u Mađarskoj

NA SLICI
(desno)
plakat za
ovu izložbu s
fotografijom
detalja
slike Ivana
Generalića.
Na izložbi je
bilo izloženo
50 radova
manjeg i
srednjeg
formata.

Pripremljena: Andrea Mukić

Foto: www.kckzz.hr

POVODOM obilježavanja 25. godina hrvatske neovisnosti, u galeriji Pecs u gradu Pečuhu, u Mađarskoj, u suradnji Generalnog konzulata Republike Hrvatske, Koprivničko-križevačke županije, Muzeja grada Koprivnice i Zsolnayeve kulturne baštine neprofitnog d.o.o-a, otvorena je izložba na kojoj je predstavljen izbor radova Galerije naivne umjetnosti u Hlebinama, obogaćen radovima iz privatnih zbirki. Ova doista reprezentativna izložba otvorena je u petak 13. svibnja 2016. godine u 17 sati u Pecsí galeriji – Széchenyi István tér 10, Pečuh, a trajala je do 12. lipnja ove godine. Izložbu je otvorio župan Koprivničko-križevačke županije g. Darko Koren i državni tajnik za kulturu u Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske dr. Péter Hoppál. U kulturnom dijelu programa nastupio je i ženski vokalni sastav „Korjeni“ iz Martinaca.

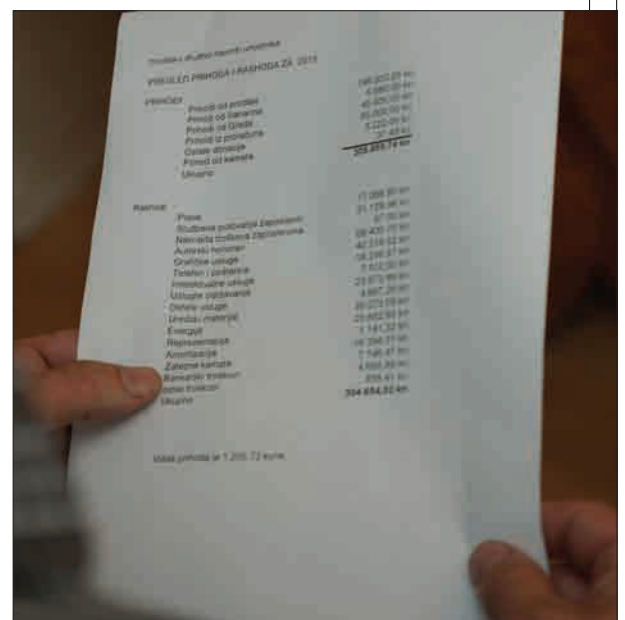

ZAGREB U subotu 28. svibnja 2016. godine održana je izborna skupština HDNU-a u galeriji "Mirko Virius" u Tkalčićevoj 14 u Zagrebu. Skupštini je nazočilo 20-ak članova HDNU-a. Mnogi su sa telefonski javili te ispričali svoj nedolazak, ali su poduprli sadašnje poslovanje galerije sa željom da se u tijela društva izaberu iskusniji kolege umjetnici. Glavna tema je bila podnošenje financijskog izvješća za 2015. godinu te raspuštanje sadašnjih tjela HDNU-a i biranje novih članova u tijela upravljanja HDNU za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Sve je odrađeno po Statutu društva, a sama skupština prošla je u pozitivnom ozračju i ugodnu druženju. Izabrani su novi članovi u tijela HDNU-a. (vidi str.31)

Održana izborna skupština HDNU-a 2016. (1)

Snimio: Antun Bukovec

SKUPŠTINA je trajala sat i pol vremena, nakon čega je uslijedilo ugodno neformalno druženje

Snimio: Antun Bukovec

Održana izborna skupština HDNU-a 2016. (2)

LIKOVNI INFO **naiva**

8. LIKOVNA KOLONIJA "MATIJA SKURJENI" U ZAPREŠIČU

ZAPREŠIČ U subotu, 28. svibnja 2016. godine, u Zaprešiću, u prostoru Kluba Zaprešićana "Zapreščan" i Novim dvorima Jelačićevim održana je 8. likovna kolonija "Matija Skurjeni". Sve okupljene pozdravila je nova predsjednica Kluba profesorica Silvija Bosner, inače dugogodišnja

djelatnica u kulturi Grada Zaprešića. Na likovnoj koloniji koja će se dugo pamtiti sudjelovali su umjetnici: Tomislav Tomić, Željko Karaula, Milan Horvat-Hlebinski, Biserka Keretić, Darko Škoda, Dragutin Perički-Piki, Ivan Keretić, Ivana Tomić, Juraj Jonke, Karolina Utović, Niko Ančić, Slavko Blažanović, Snježana

Filipčić, Josip Tkalčec, Stjepan Katić i drugi. Klub Zaprešićana "Zapreščan" zahvaljuje svim umjetnicima sudionicima plemenitog srca i svim svojim članovima na posebno dobroj organizaciji ove poznate tradicionalne zaprešićke manifestacije.

KIPAR

GALLOT je na "Cestu" fotografkinji Slavki Pavić dodijelio orden "Dobre duše"

ZAGREB Na Cvjetnom trgu 4. svibnja u sklopu likovnog programa 20. Međunarodnog festivala Cest is d'Best, svečano je rezanjem crvene vrpce otvorena Prva hrvatska hodajuća galerija autora Mirka Puljića Galiota, inače člana HDNU-a novije generacije. Pokretnu galeriju otvorila je likovna kritičarka i povjesničarka umjetnosti Branka Hlevnjak. Na otvorenju prigodno se obratio direktor festivala Zlatan Jaganjac i voditeljica likovnog programa, Dijana Nazor. Autor koncepta prve pokretne galerije Mirko Puljić Galiot tijekom Festivala nosi specijalno sašiveno odijelo na kojem je izložio svoju pomno odabranu i zapaženu Galeriju.

Međuregionalna Likovna kolonija "Naiva na Savi" (2016) u BiH u Distriktu Brčko

LIKOVNI INFO **naiva**

BIH, DISTRIKT BRČKO I ove godine je u BiH-u u Distriktu Brčko 25. svibnja svečano otvorena Međunarodna likovna kolonija „Naiva na Savi“. (Smatramo da bi bolji naziv bio "Međuregionalna likovna kolonija" jer su svi sudionici bili iz bivših YU republika). Riječ je o trojici umjetnika iz Hlebina, (Hrvatska), trojici iz Kovačice (Srbija), jednom iz Surdulice (Srbija), i jednom iz BiH. Kolonija je trajala do 31. svibnja 2016. - Ove godine već tradicionalno organiziramo likovnu koloniju "Naiva na Savi". Drago mi je da naivni slikari kao posebna vrsta umjetnika koji na svoj poseban, ekspresionistički, način izražavaju svoje osobno viđenje bez onih grupih umjetničkih formi obrazovanja i na taj način smo povezali jednu grupu posebnih umjetnika da kroz svoj izraz prenesu na umjetnička djela i na taj način ovjekovječe proljeće 2016. u gradu što je i svrha ove manifestacije - kazao je Damir Bulčević, čelnik Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu Distrikta Brčko.

Foto: www.brcko.tv

Ivan Andrašić

SLIKAR

Galerija naivne umjetnosti HLEBINE

IZLOŽBA 11. lipnja - 11. srpnja 2016.

HELENA Kušenić, kustosica hlebinske galerije i književnica Božica Jelušić govori na otvorenju izložbe

Samostalna izložba Ivana Andrašića u Hlebinama

Napisala: Helena Kušenić, povj. umjetnosti

HLEBINE U subotu, 11. lipnja u Galeriji naivne umjetnosti otvorena je samostalna izložba slikara Ivana Andrašića. Ivan Andrašić predstavlja se izborom od 30-ak recentnih radova, nastalih u posljednjih nekoliko godina što svjedoči o visokoj razini produkcije ovog autora. Najveći dio izložbe čine ulja na staklu koja se kreću od izuzetno narativnih prikaza koji prizivaju u sjećanje početke njegova stvaralaštva vezane uz naivnu umjetnost i njegove rodne Molve, preko ciklusa godišnjih doba do prikaza s prigušenim blago erotiziranim formama

s tendencijom apstrahiranja. Upravo će apstrahiranje do vrhunca dovesti u predstavljenim akvarelima, a sve će zaognuti u svoj tipičan blagi izraz, kružnih formi i oblika koji se rastaču i rasplinju u blagom osvjetljenju pastelnih tonova umirujućeg kolorita koji doprinosi blagoj, smirujućoj atmosferi. Izložbu je pratilo i predstavljanje najnovije monografije o autoru iz pera književnice Božice Jelušić - Ivan Andrašić - Hod ispod velikog oblaka. Na samom početku prisutnima se obratio Robert Čimin, ravnatelj Muzeja grada Koprivnice te kustosica izložbe Helena Kušenić. Potom je Božica Jelušić prisutnima poetski približila stvaralaštvo Ivana Andrašića koje je u monografiji razdijelila u poglavlja: *Hod ispod velikog oblaka, Slike u zjenici jutra, Punoća*

srca, prostranost mašte, Zavičaj, naše male Atlantide, Zrake i vidokruzi, Slikar podravske idile, S okusom oskoruše, Slikar u godišnjim dobima i Podravska rapsodija. Posljednje poglavlje obogaćeno je autorskim pjesmama Božice Jelušić: *U povelju magle, Zavičajna, Lijepa oči zime, Rastrta postelja* koje su pridružene i radovima na izložbi te s njima čine neodvojivu cjelinu. Osvrt na monografiju dao je Vjekoslav Prvčić, dok je izložbu otvorio zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije Ivan Pal. Kao posebno iznenađenje u programu uslijedile su četiri članice ansambla LADO koje su prisutne počastile izvedbom triju prigodnih skladbi. Izložba ostaje otvorena do 11. srpnja.

LIKOVNI INFO **naiva** Pripremila: Andrea Mukić

SLIKAR Ivan Andrašić i književnica Božica Jelušić (slika dolje)

Steve Kaufman, Portret Petera Infelda I, komb. tehnika, akril, sitotisasak/platno, 2002.

OTOK KRK, DOBRINJ U subotu 2. srpnja u 20.30 sati u Kulturnom centru Infeld u Dobrinju bit će otvorena izložba "Zadovoljstvo skupljanja". Riječ je o jednoj od najimpresivnijih zbirki Austrijanca Petera Infelda, poduzetnika i sakupljača umjetnina (1942-2009) čija zbirka zadržati velik broj djela Ivana Generalića. Ovom prilikom na otvorenju izložbe uzvanike će pozdraviti Zdenka Infeld, direktorica tvrtke Thomastik-Infeld GmbH, a o izložbi će govoriti dr. Yordanka Weiss, kuratorica zbirke Infeld, a na izložbi će biti izložena uglavnom remek-djela iz ove bogate zbirke, te slike akademskog slikara Antuna Kirinčića iz posudbe umjetnikove obitelji.

IZLOŽBA

KIPAR

Krešimir Trumbetaš

CRES Hrvatski muzej naivne umjetnosti predstavio je izložbu člana HDNU-a Krešimira Trumbetaša pod nazivom „Skulpture, crteži i grafike“, koja je otvorena u Creskom muzeju u Cresu, u srijedu, 15. lipnja 2016. Izložbom će se prezentirati izbor od 12 Trumbetaševih skulptura, 7 crteža i 3 grafike, nastalih u razdoblju od osamdesetih godina do danas, s naglaskom na novijim radovima. Trumbetaš tako obilježava svojih 80 godina života. Izložba će biti otvorena do 15. kolovoza.

KRATKE VIJESTI

ŽUPANČIĆ MIROSLAV-ŽUP (67) kipar, dugogodišnji član HDNU-a doživio je teži moždani udar sredinom svibnja dok je radeći u Hrvatskom Zagorju završavao jednu drvenu skulpturu većeg formata na otvorenom. Sada se nalazi u Krapinskim Toplicama na oporavku koji, kako saznajemo, ovih dana vrlo dobro napreduje.

FRANJO KLOPOTAN (80) slikar, jedan od osnivača HDNU-a nalazi se u bolnici u Novom Marofu nakon što mu je amputiran palac na desnoj nozi. Franjo se osjeća dobro i nada se uskoro povratku svojoj kući.

HLEBINSKA KOLONIJA slika i kipara održana je sredinom svibnja u Hleninama. Bio je to događaj s puno jela, pića i slikanja, a na kojem su sudjelovali uglavnom hlebinski umjetnici.

DRAŽEN LOJEN dugogodišnji suradnik HDNU-a koji je svojim okvirima opremio mnoge radove naših umjetnika preminuo je u 53. godini 21. travnja, a sahranjen je na zagrebačkom groblju Mirogoju. Na posljednjem oproštaju osim obitelji nazočni su bili mnogi Draženovi prijatelji i poznanici. Dražen je bio jedna draga osoba koja je u svojem životu i radu iskreno i nesebično pomagao mnogim umjetnicima. Osim okvirima bavio se i umjetničkim inovacijama sa zadivljujućim i profinjenim rješenjima. Bio je otac troje odrasle djece.

DRAGUTIN MIKEC (71) dugogodišnji slikar s likovnom naobrazbom, jedan od starijih članova HDNU-a, nakon prošlogodišnjeg moždanog udara polako se, ali vrlo sigurno i dobro, oporavlja uz potporu svoje obitelji.

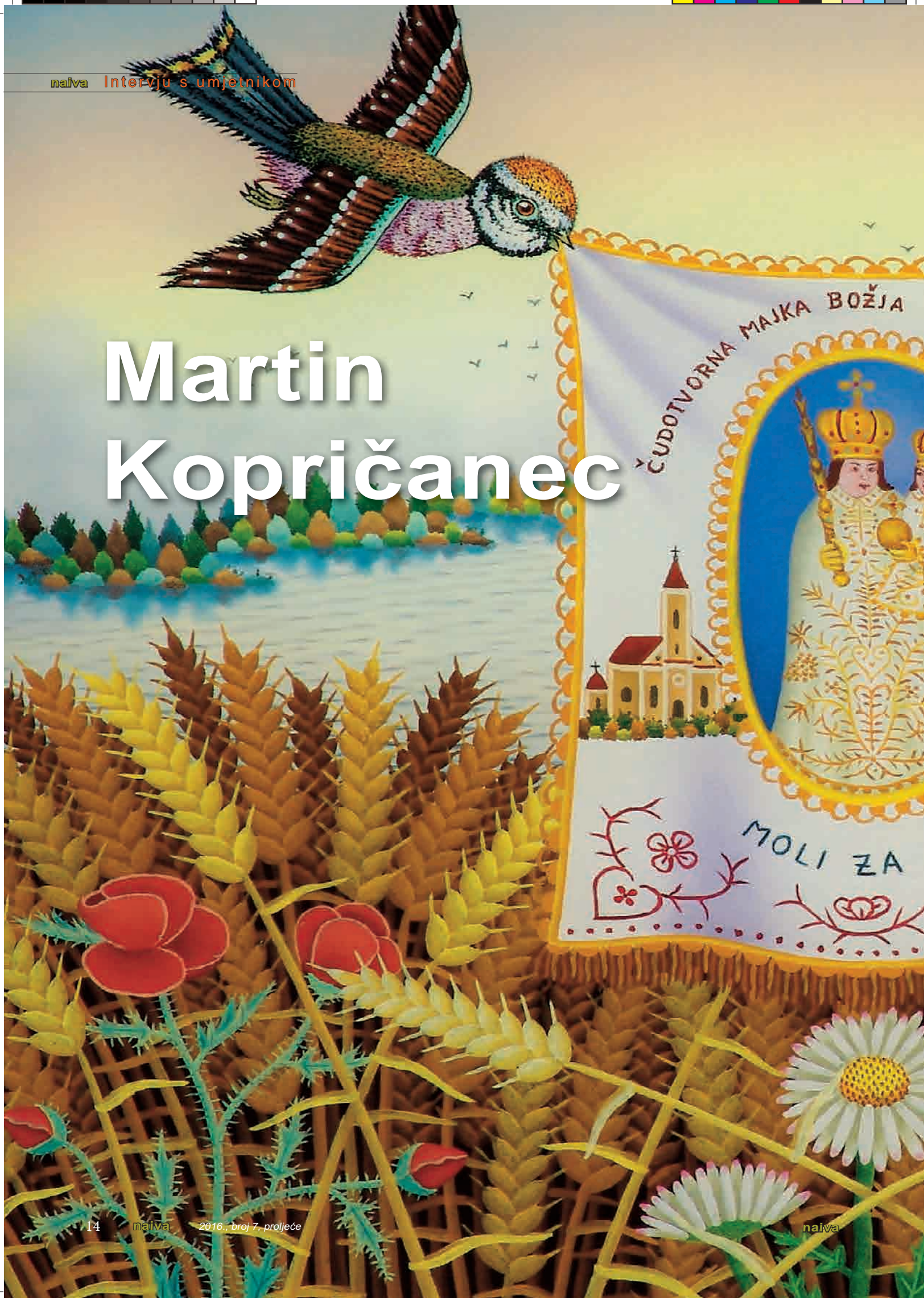
ZAGREB Inspekcija Grada Zagreba koja se bavi poslovanjem gradskih prostora koje su u najmu udrugama zakazala je očevid u HDLU-u (Meštrovićev paviljon) 28. lipnja u 12 sati, a povodom žalbe HDNU-a protiv HDLU-a u kojoj je Hrvatsko društvo naivnih umjetnika podnijelo prigovor u kojem se protivi smještanjem svoje arhive u mračnu podrumsku prostoriju s vrlo visokim stupnjem vlage.

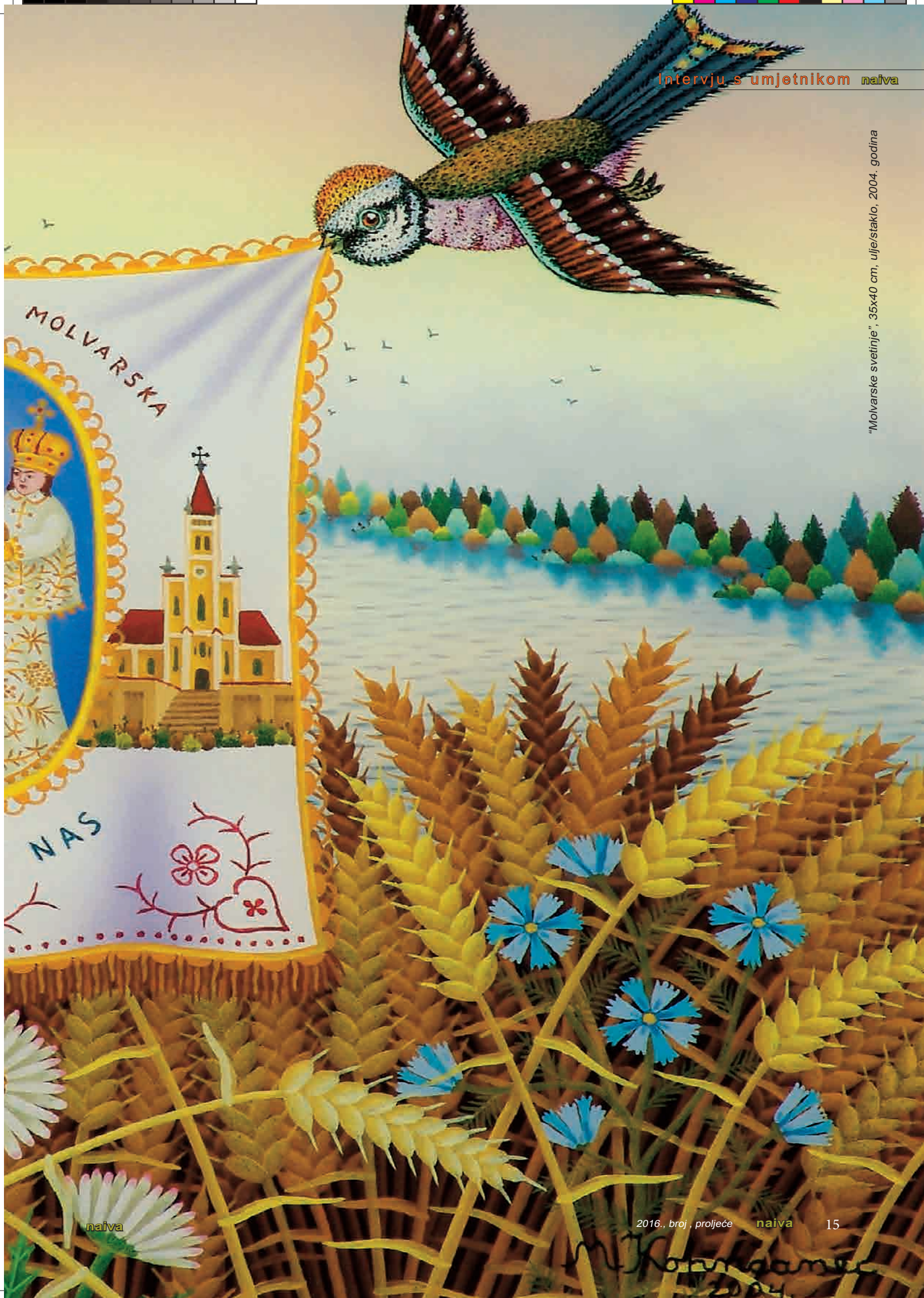
MIODRAG BRACO STEVANOVIĆ Zahvaljujući višegodišnjoj bilateralnoj suradnji između prijateljskih gradova Koprivnice i Nikšića, samostalnom izložbom slika otvorenom u subotu, 4. lipnja u 9,00 sati u Galeriji Koprivnica predstavio se slikar autodidakt Miodrag Braco Stevanović iz Nikšića kao pripadnik one generacije izvornog crnogorskog slikarstva koji uzore i utjecaje traži u duboko osobnoj interakciji s prirodom koja ga okružuje, okrenut tradiciji, izvan stilova i smjerova suvremene umjetnosti.

ZASTAVICA MOGA GRADA Dodjela nagrada i priznanja za najbolje prošlogodišnje zastavice održala se u Zagrebu na Gornjem gradu, na Strossmayerovom šetalištu, u petak, 3. lipnja, a prvu nagradu dobio naš tajnik HDNU-a, Juraj Jonke.

U TREBNJU u Sloveniji od 13. do 18. lipnja održana je međunarodna likovna kolonija naivaca rođenih poslije 1973. godine. Od naših umjetnika, članova HDNU-a nazočio je Denis Toth, mladi perspektivni podravski slikar iz Koprivnice. Bili su prisutni i mladi umjetnici iz Finske, Kanade, Argentine, Njemačke, Srbije, Slovenije i Hrvatske.

Martin Kopričanec

"Molvarske svetinje", 35x40 cm, ulje/staklo, 2004. godina

MARTIN je 1969. bio jedan od prvih sudionika slikarske kolonije u Sloveniji u Trebnju tako da je dobio i Veliku časnu nagradu Trebnja, a 1983. godine dobio je od Galerije izvorne umjetnosti Zlatara nagradu Grand Prix-zlatnu paletu Zlatara.

Martin Kopričanec jedan je od prvih članova HDNU-a. Prepoznatljiv je po svojem osebujnom načinu slikanja, a gotovo neizostavan detalj u njegovim djelima su - ptice

Napisao i snimio: Igor Mukić

MOLVE S Martinom Kopričancem (73), podravskim naivnim slikarom razgovarali smo u Podravini u njegovim rodnim Molvama u kojima je rođen 1943. godine. Kopričanec je pripadnik treće generacije podravske slikarske škole i jedan od prvih članova Hrvatskog društva naivnih umjetnika. Otac je trima kćerima i jednom sinu te je djed šestorima unučadima.

Martine, kada ste počeli slikati?

- Još kao đak slikao sam akvarele, a na staklu sam počeo slikati još 1965. godine, a 1968. sam naslikao prvu ozbiljniju sliku na staklu. Tada sam došao u Zagreb s mojim radovima i 1969. sam primljen u HDNU. Tada je predsjednik društva bio slikar Petar Grgec, inače moj krsni kum. On je bio jako angažiran. U to vrijeme sam bio član upravnog odbora HDNU-a, s mandatom od četiri godine. Tada je HDNU bio u Tkalčičevoj broj 13 u Zagrebu. Morali smo tada slike poklanjati koje su prodane, a za taj novac je galerija bila obnovljena. Zatim smo morali po nalogu Grada preseliti se u Tkalčičevu broj 14 i opet smo morali poklanjati slike kako bismo skupili novac za uređenje galerije. I novac smo donirali za uređenje. Danas je to galerija „Mirko Virius“ u Tkalčičevoj 14.

Što vas je potaknulo da počnete slikati. Jeste li slijedili tadašnji trend?

- Nisam slijedio trend, iako sam čuo za slikare Ivana Generalića, Ivana Večenaja, Miju Kovačića da slikaju. Sve je zapravo počelo što je moj susjed Josip Kovačić isto tako volio slikati akvarele. On je šurjak slikara Mije Kovačića. Josip mi je rekao tada kako bismo nas dvojica trebali pokušati slikati na staklu. Ja sam to tada i prihvatio. Kupili smo svaki po dvije-tri boje i počeli smo slikati bez ikakvih uputa od bilo koga. Tada sam naslikao svoju prvu sliku koju čuvam još i danas: „Moja baka“. To je bilo 1965. godine.

A 1970. godine osnovali ste likovnu udrugu „Molvarski likovni krug“. Zar ne?

- Da i prvu izložbu smo održali u Karlovcu u Zorinu domu. I tamo su izlagali: Mijo Kovačić, Josip Kovačić, Martin Kopričanec, Barbara Percač, Ivan Popec i Martin Žufika. Ja sam bio prvi predsjednik te udruge. Danas ta udruga broji 15-20 članova, a godišnje održimo 3 izložbe. Prva je uskrсна, zatim za Veliku Gospu i treća je za Božić. Održavamo u međuvremenu i samostalne izložbe, pa

izložbe minijatura itd...

Je li vas osobno ikkada posjetio Gerhard Ledić poznatiji kao Lutajući Reporter?

- Je. Došao je pokojni Ledić k meni i Josipu Kovačiću 1967. godine. Pogledao je moje radove i zaključio nakon viđenih pejzaža kako bih trebao samo tako nastaviti i naslikati još pokoji portret. Tako sam 1969. naslikao moju kćerkicu.

S kojim umjetnicima ste se tada najviše družili?

- S članovima HDNU-a, a među njima moram spomenuti imena kao što su Petar Grgec, Joška Horvat, Branko Bahunek i drugi.

Kada ste prvi put izlagali svoje radove?

- Bilo je to u Đurđevcu 1968. godine. Bilo je to skupna izložba, Susreti mladih, nas desetak iz đurđevačkog kraja. Posljednju samostalnu izložbu održao sam 2008. godine u zaprešićkom muzeju.

A kada ste prvi put samostalno izlagali?

- Bilo je to 1972. godine u kuli Lotrščak u Zagrebu, a izlagao sam s pokojnim kiparom Drago Belinom. Bio je dobar čovjek i dobar kipar.

Jeste li bili u statusu profesionalnog slikara?

- Da, bio sam profesionalni slikar. Ali bio sam i poljoprivrednik. Tada se je moglo dobro živjeti na taj način. Po zimi nema poljoprivrede pa sam mogao na miru dosta slikati. Sada sam u mirovini.

Koliko ste dosad priredili samostalnih izložaba, a koliko skupnih?

- Održao sam dosad 15 samostalnih izložaba, a sudjelovao sam na oko 500 skupnih izložaba.

Tko je od likovnih kritičara o vašim djelima najviše pisao?

- Pokojni profesor Vladimir Maleković, a potom Gerhard Ledić, pokojni profesor Grgo Gamulin, Marijan Špoljar, Stanko Špoljarić, Vjekoslav Prvčić, Ratko Vince, Mario Lenković...

Po kojoj najvišoj cijeni ste prodali jednu vašu sliku?

- Za oko desetak tisuća tadašnjih njemačkih maraka. Mogao se tada za taj iznos novca kupiti jedan dobar auto srednje klase. To su bile 1970-e godine. Kupci su tada uglavnom bili stranci. I danas dolaze, ali mnogo manje.

Koliko ste najviše vremena utrošili slikajući jednu sliku?

- Oko mjesec dana, pa čak i dulje. I to pod pretpostavkom da se intenzivno slika svaki dan. A format je bio oko 80x90 cm. Ali šteta što nemam danas fotografiju tih slika koje sam još 1970-ih prodao. Tada nije svatko imao poštenu fotoaparata da fotografira te slike kao svjedočanstvo.

A zašto danas više ne dolaze u tom broju, što se je dogodilo?

- Kupci su nam pomrli, nema ih više, a danas je i taj internet to sve smanjio. Ali moram reći da se i današnjoj mladeži naše slike itekako dopadaju, jer su prirodne, nisu komplicirane. Mnogi slikari su se ugledali na Miju Kovačića. Ja nisam. Ostao sam svoj i prepoznatljiv. Taman i da se ne potpišem na sliku, svatko može zaključiti o kojem je autoru riječ. Taj je put teži - ali i slađi.

Objavili ste i monografiju o svojem radu?

- Jesam povodom 40-godišnjice mog rada. Nazvana je: "Moje življenje moje slike moje senje 1965-2005". U monografiji je pisalo više autora, a glavni je autor bio Stanko Špoljarić, a i Vjekoslav Prvčić.

Kako je vaša obitelj prihvatila vašu slikarsku profesiju?

- Moja je supruga tu podnijela najveći teret i odgovornost. Ona je tu najviše pomogla. Bila je puna razumijevanja za mene kada sam morao slikati i zanemariti neke svoje obaveze koje su se često puta prebacile na njena leđa. I zato sam joj vrlo zahvalan. Danas sa mnom od moje četvero djece, tri kćeri i jedan sin, samo sin živi u kući sa mnom i suprugom.

Bavili ste se i spisateljstvom?

- Objavio sam i oko 50-ak pjesama. Većina ih je u mojoj monografiji objavljena.

Koje boje koristite za svoje slike?

- U početku su to bile uljane boje Aero Celje, a danas su to uglavnom neke uvozne... i kistove sam uvijek nabavljao iz inozemstva... pogotovo one kistove za sitne detalje... Moja najmlađa kćerka je otišla u London u kojem je živjela osam godina i tamo mi je kupovala najkvalitetnije kistove i donosila mi ih je doma... A prema potrebi i sam ih škaricama oblikujem.

Što mislite o velikim dvometarskim poliesterskim pisanicama koje najčešće podravski slikari posljednji godina oslikavaju diljem Hrvatske, ali i u inozemstvu.

- Najbolje je kada dobra slika visi u dobroj galeriji. Ali ako nema toga i pisanica je dobra kao promidžba naive. Bolje je i to nego da nas uopće nema nigdje u medijima. Iako znam da stručna kritika ne prihvaća takav oblik likovnog izražavanja kao nešto važno, drago mi je da naiva ipak ide dalje.

"Cvijet nade", 60x70 cm, ulje/staklo, 1979. godina

"Na životnom putu", ulje/staklo, 60x75 cm, 2005. godina

M. Koprčanec
2005

"Gladna dječica", 25x40 cm, ulje/staklo, 1978. godina

M. Koprčanec
1978

KOPRIČANEC je dosad naslikao oko 1500 slika i napisao oko 50 pjesama na kajkavskom narječju, koje su većim dijelom objavljene i u njegovoj monografiji izdanoj 2006. godine, a povodom 40 godina umjetničkog rada.

"Skidanje s križa", 2006., ulje/staklo, 100x80 cm

catena **MILKO VUKIĆ**
Hrvatske države i raznih umjetnika
Riječ kritike

Mato Jakić
2006.

MATO TOTH

Poštovani čitatelji,

od ovog broja glasila "Naiva" pa nadalje, u sljedećim brojevima, jedna od naših povjesničarki ili povjesničara umjetnosti analizirat će jedno vaše djelo. (članova HDNU-a)

U svakom broju bit će odabrana jedna slika, skulptura, grafika, crtež, skica ili predložak i na temelju odabira moći

ćete u narednim brojevima glasila pročitati iscrpnu analizu stručnjakinje ili stručnjaka o izabranom djelu.

Za ovaj prvu analizu izabrali smo rad slikara Mate Totha, a osvrt na njegovo djelo "Skidanje s križa", iz 2006. godine, ulje na staklu, dimenzija 100x70 cm, napisala je povjesničarka umjetnosti Branka Hlevnjak.

Napisala: Branka Hlevnjak, povjesničarka umjetnosti

MATO TOTH, SKIDANJE S KRIŽA, 2006.

U idiličnom krajoliku pašnjaka pastiri koji su se zatekli sa svojim stadima ovaca pod križem, začuđeni i dobronamjerni pritekli su u pomoć dvojici pustinjaka-apostola koji su došli skinuti s križa svoga Krista-Gospodara. Jedan apostol mu pipa ranu da vidi koliko je duboka i gleda zabrinuto kako pastir, koji se ljestvama popeo visoko na križ, polako i pažljivo spušta s križa i zadnju ruku, koja je bila privezana za raspelo.

Pastire razlikujemo po odjeći: obučeni su u čizme i imaju šešire i kape na glavama. Lica su im naslikana s izrazima čuđenja što su to zatekli. Prema hijerarhijskoj proporciji manji su od pustinjaka-apostola. Ovce ih mirno također znatiželjno prate. Najveći lik koji je ujedno i najsnažniji i na sebe uprtio skinuto tijelo, bosih je nogu i širokih stopala, duboko pogođen cijelim događajem, široko razrogačenih očiju, ne pokazuje previše strpljenja da objasni naivnom seljaku, koji ga vuče za rukav s pitanjima,

koliko je povijesno značajan ovaj trenutak i koja je veličina onoga kojeg skidaju s križa. I drugi pastir (gledateljima slike s desna) sluša pozorno pitanja očekujući odgovor.

Cvijee se uzdiže iza križa do samog vrha čineći cijeli ugođaj svečanim. Križ je sklepan od starih sasušanih debla o koji su prislone ljestve. Na ljestvama stoji jedan pastir, jedini bos, sklopjenih ruku u molitvi, on nije poganin, već preobraćenik, koji zna. Od pustinjaka-apostola koji su gologlavi, razlikuje ga šešir.

Na nebu leti jato ptica. Boje su ružičasto-plavoljubičaste, boje sutona. Plahtama i tijelom naglašena je bijelina koja sugerira božansku svjetlost i svetost Kristove ličnosti. Kompozicija je zbita k središtu slike te ikonografski odgovara XII. postaji Križnog puta. Mato Toth uvjerljivo i poetski slobodno naslikao je u maniri pučkog interpretatora, nedužno i naivno svjedočenje, bez sugestije krivnje u sudioništvu, zbog čega slika djeluje toplo i iskreno.

SLIKAR

Pastoralni centar crkve Svetog Jurja Mučenika Đurđevac
Izložba povodom 50 godina likovnog stvaralaštva

Pero Topljak

Petrina

"Proletno oranje", 1999., ulje/platno, 60x80 cm

Napisao: Zdravko Šabarić

PETRINOVIH 50

U poznijim godinama ponekad se prisjećamo događaja koji su u životu ostavili neki trajni pečat. Tada obično sumiramo i valoriziramo vlastite doseg i postignute vrijednosti, važemo uspjehe i neuspjehe. Govorimo tada o proslavama, sjećanjima, obljetnicama, ponekad radosnim, nekad tužnim.

Shodno našem biološkom, intelektualnom i radnom trajanju, pedeseta obljetnica ima posebnu važnost. Pedeset je jubilarna godina, pola stoljeća, donedavno i čitav ljudski vijek. Ovisno o prigodi različita su i određenja, ali obično se smatra godinom obilja i sreće.

Motiv jubilarne godine ne izvire samo iz kršćanske tradicije. Spominju ga u antici, Kelti, stari Germani i Slaveni. Broj 50 je simbol otpuštanja, milosti, nagrada za uzoran život, slika nebeske radosti i vječnoga počinka.

Ova biblijska tumačenja prožimaju se sa svjetovnim u mnogim civilizacijama, pa ako su još imanentna s kontinuiranim umjetničkim životom, ove definicije imaju još veću potenciju, što znači da su takve obljetnice vrijedne štovanja i divljenja.

Životni i umjetnički put Pere Topljaka - Petrine na najbolji se način uklapa u spomenute „obrasce“. Njegov je put trasiran s jasnim ciljem, iskren i pošten, jer nije rjetkost da je karijera brojnih slikara naivne provenijencije isprekidana, lomljiva, puna lutanja i

nerijetko podložna komercijalnoj poziciji. Za ovog slikara to se ne može reći. On uporno, kontinuirano održava crtačku i slikarsku kondiciju, ne odvaja se od pera i kista. On riše i kada „ide slabo ili nikako“, pa tako i u današnje vrijeme koje je sasvim drugačije nego zlatno doba podravske naive. Svi njegovi crteži i slike imaju istu svježinu, uvijek na primjerenj razini i bolji od toga, što je i logična posljedica spomenutog kontinuiteta. Topljak je slikarstvo kao kreativnu disciplinu utkao u svoju svakodnevicu, u svoj težački i seljački način života.

Pero je slikar i kada nema kist u ruci, kada nije u ateljeu. Na obroncima Bilogore, u vinogradu, polju, na ulicama u rodnom Đurđevcu, na druženjima s prijateljima i znancima... sve su to mjesta i prigode koje sublimira u smislene likovne kompozicije prepoznatljivog slikopisa.

U mnogim je prigodama od strane uvaženih likovnih znalaca naglašeno da je Topljak prije svega odličan crtač. Pridružujem se toj tvrdnji i usuđujem reći: - poslije Ivana Lackovića-Croate – prvi. Crtež kod njega odlično funkcionira kao samostalna disciplina, ali ga raspoznajemo i u slikama na staklu i platnu. Njime on dinamizira likovni motiv, pa i onda kada je tema statična. Takvo nešto odredila je njegova temperamentna narav i spomenuti radni kontinuitet kojim crtež održava vitalnim. Topljak je u crtežu jednostavan s minimaliziranim opisom pojedinosti (npr. figure ljudi, životinje, kuća - nacrtani su u nekoliko poteza), ali ritmičkim nizanjem u smislene kompozicije, nastaje neka nova dinamika. Omiljene

su mu masovne scene ljudi, gomilice ili povorke s mnoštvom likova poput „Križnog puta“ (170 likova), zatim sajmovi, proštenja, svatovi, sprovodi i niz drugih tema kojih se prisjeća iz djetinjstva i mladosti. Na taj način on posredno postaje i kroničar jednog vremena i načina života kojeg se rado prisjeća svaki stariji Podravac.

Njegovi su likovi virtualni ili stvarni, prijatelji, znanci, pajdaši i pajdašice s kojima bi opet najradije zapjevao jednu podravsku, zaplesao s mladom *snejom* i nazdravio dobrom kapljicom. Pero ne želi zadržati svoj likovni doživljaj u vlastitoj intimi, nego ga uvijek dijeli kroz likovni produkt - sliku ili crtež. Dakako, kroz vizualnu komunikaciju u nekom izložbenom prostoru. Međutim, nerijetko napravi i korak dalje i to kao donator. Brojni su primjeri darivanja radova prijateljima, ustanovama, humanitarnim akcijama, itd.

Ovom zgodom Pero se odlučio na neobičan čin. Naime, znamo da se slavljenuku, (a ovog puta riječ je o zaista respektabilnoj obljetnici ovog čovjeka) zahvaljuje prigodnim riječima i prigodnim darom. Ovaj slavljenuk iznenađuje i daruje svoje sugrađane i crkvu svojim radovima. Riječ je o tri vrijedna djela koja će u prostoru Župe sv. Jurja mučenika u Đurđevcu ostati kao trajni spomen na jedan događaj i svjedočiti o umjetničkom stvaralaštvu jednog od najboljih đurđevačkih i podravskih slikara.

Vjerujemo da će ovu gestu prihvatiti i s uvažavanjem tumačiti ne samo njegovi suvremenici, nego i naraštaji koji dolaze.

Osvit na izložbu 22. travnja do 2. svibnja 2016. Pastoralni centar crkve Svetog Jurja Mučenika Đurđevac

"Prolet v goricaj II", 2006., ulje/platno, 70x70 cm

Pero Topljak Petrina

SLIKAR

Izložba povodom 50 godina likovnog stvaralaštva
 Pastoralni centar crkve Svetog Jurja Mučenika Đurđevac

"Badnjak", 2008., ulje/platno, 80x80 cm

"Konji v zimi", (detalj) 2007., ulje/platno, 80x80 cm

22. travnja do 2. svibnja 2016. Pastoralni centar crkve Svetog Jurja Mučenika Đurđevac

Osvrt na izložbu

KIPARICA

Bara Mustafa

Galerija naivne umjetnosti HLEBINE

IZLOŽBA

7. svibnja - 7. lipnja 2016.

Napisala: Helena Kušenić, pov. umjetnosti (Predgovor kataloga)

„Razlog zašto ima tako malo velikih žena umjetnica u povijesti umjetnosti nije u tome što žene imaju manje talenta, niti u tome što su namjerno zapostavljane u povijesti umjetnosti. Razlog leži u tome što su im kroz povijest davane drugačije uloge, te u nekim razdobljima nije poticano njihovo profesionalno likovno obrazovanje niti bavljenje umjetnošću”.

*(Kolešnik, Ljiljana, *Feministička likovna kritika i teorija umjetnosti*, Centar za ženske studije, Zagreb, 1999., str. 6-7.)

Paralelu ove tvrdnje moguće je povući i s naivnom umjetnošću, s time da je nedostatak likovnog obrazovanja za naivne umjetnice zapravo samorazumljiv. Ako je naivnih slikarica bilo manje nego slikara, u kiparica je deficit još i veći što i ne čudi ako uzmemo u obzir koju vrstu fizičke spreme, snage, volje i upornosti kiparstvo kao vještina zahtijeva, posebno ako se odlučite kipariti u

drvu (a ne u glini što su kiparice često odabirale).

Iako stasa u zlatnim godinama naive, Bara Mustafa nije odabrala kiparstvo. Kiparstvo je odabralo nju. Prišuljalo se iz prikrajka i ušlo u njen život neprimjetno. Prva skulptura nastaje iz svojevrsnog inata prema sebi samoj i u strahu od ismijavanja okoline, strahu od priznavanja neuspjeha. Naime, njen suprug, u vremenima procvata naive 1970-ih godina, odlučio se i sam okušati u kiparenju, ali nije mu polazilo za rukom pa je odustao. Kako bi „spasila“ svoj i obiteljski obraz, Bara Mustafa izrađuje skulpturu umjesto njega. S obzirom da su obiteljski povezani s obitelji Generalić, poticaj, formalno, pronalazi u stvaralaštvu Mate Generalića. No, njen pravi poticaj, ustvari, dolazi iz nje same. Nije radila mnogo, ali je radila predano. Već u počecima svog stvaralaštva prepoznata je od velikih kritičarskih imena naivne umjetnosti, no unatoč tome ostaje jednostavna

i samozatajna žena. Upravo će te odlike prenijeti u vlastiti kiparski izričaj i kao osnovni postulat postaviti simplifikaciju, redukciju na bitno, bez previše detaljiziranja. Moguće je to povezati s nedostatkom vremena, s obzirom na brojne obaveze u domaćinstvu i seoskom gospodarstvu, no sigurno je riječ i o prirodnom osjećaju za sklad, red i kompoziciju. Na ovoj izložbi predstavljeno je 30-ak radova kroz koje je moguće pratiti njen razvoj i napredak s obzirom na kronološki slijed radova. Logično je da će glavna inspiracija biti ono što je neposredno okružuje - seoska svakodnevnica - ovog puta, gledana očima žene. Naravno, najveću će pažnju posvetiti ženskim likovima koje će pratiti od mladenaštva, vjenčanja, majčinstva pa sve do starosti. Druga tematska cjelina su muškarci, uglavnom pri određenim poslovima ili u trenucima zabave, dok posljednji tematski blok čine religiozni sadržaji, neizostavni u životu žene tadašnjeg vremena.

7. svibnja - 7. lipnja 2016.
Osvrt na izložbu

Iako su skulpture Bare Mustafe uglavnom obrađene sa svih strana, načinom obrade ostaju dvoplošne, monolitne i statične, većinom simetrične i jednostavno ukrašene. Prvi rad, *Deda s lulom*, monolitna je skulptura s naznačenim osnovnim motivima u fizionomiji čime skulptura dobiva na izražajnosti i sugestivnosti.

Istu liniju prati i *Mladenka (Janica)* kod koje postoje već naznake florealnog ukrašavanja, no sve u službi pojašnjenja i približavanja osnovne teme i motiva. Nekolicinu kipova nastojat će ritmizirati nagibom i odmakom od karakteristične statičnosti i prividne mirnoće (*Monika*) te će s vremenom sve više pažnje posvećivati

razradi odjeće - različitim načinima rezbarenja linija i njihova usmjerenja te iskucavanja točkastih elemenata - čime dobiva raznolike strukture koje dinamiziraju prikaz (*Žena*). U motivima majčinstva (*Majka s djetetom*) potpuna simplifikacija dovodi do naglaska na najbitniji atribut - predimenzionirane majčine ruke - koje obgrljaju dijete

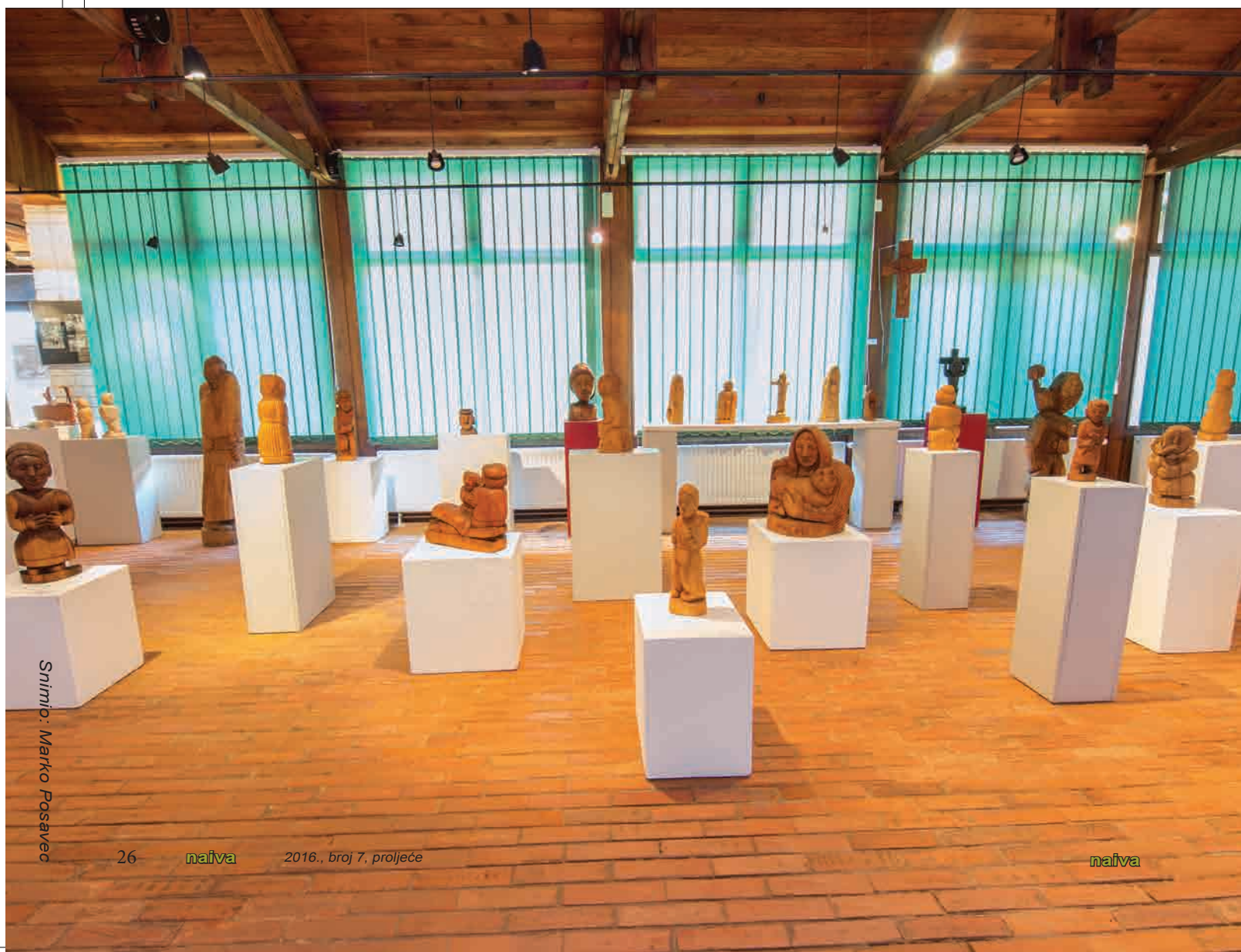
pružajući mu sigurnost i zaštitu. Isti atribut javit će se i kod žene u molitvi (*Molitva*) gdje će motiv posebno istaknuti kontrastom udubljenja tijela i izbočenih ruku, dok se u razradi lica prepoznaje motiv starije žene, a korak dalje otići će u prikazu *Babe s mačkom* gdje ostvaruje dubinu prostora i odmiče se od karakteristične dvoplošnosti u obradi. Najčešći ukrasi na ženskoj odjeći bit će cvjetni motivi aplicirani na narodnim nošnjama (*Mala u nošnji*). Žena u nošnji jedan je od najljepših primjera koji otkriva bogatstvo raznolikih tekstura - gornji dio trupa i lice, tj. kosa ujednačeni su u linijskom rezbarenju, dok je donji dio skulpture razigran cvjetnim i točkastim elementima ritmiziranim valovitim završetkom u obradi suknje. Gotovo isti motiv, tehnički slabije izveden, pojavljuje se i na *Hlebinskoj narodnoj nošnji* (rađenoj za Park skulptura ispred Galerije naivne umjetnosti u Hlebinama) koja pokazuje odvažnost autorice da se upusti u izradu kipova monumentalnih dimenzija koje će uglavnom izrađivati tijekom likovnih kolonija. Monumentalnost u veličini nastavlja i *Plesači* koji jednakim plošnim pristupom, sličnom

gestom i sljubljenom pozicijom dvoje plesača na prvi pogled neodoljivo podsjećaju na Klimtove ljubavnike iz poznatog *Poljupca*, svjedočeći nesvjesnom prizvuku modernog u tradicionalnom pristupu i konceptu.

Ipak, pred prizorima zabave i odmora (*Odmor na stopi*) prednjače prizori teškog rada. Posebnu zanimljivost pritom čine dva izuzetna reljefa. *Pijac* nudi mnoštvo likova, nejasno odvojenih prizora, različitih impostacija ljudi i životinja pri čemu su kod nekih perspektivna skraćčenja nezgrapno izvedena. Reljef *Žetve*, mada je rezbaren ranije, pokazuje evidentan napredak u jasnom odvajanju planova gradacijom rezbarenja, tj. visinom izvedbe reljefa. Pozadinski planovi s naznakama drveća i žita izvedeni su u niskom reljefu, dok se žene pri radu u prvom planu ističu u visokom reljefu. Prizor se ritmizira različitim impostacijama ženskih likova te povijanjem pšenice u istom smjeru u pozadini, a omjer glatkih i linijski izrezbarenih ploha pridonosi dojmu simetrične kompozicije. Njeni kipovi uvijek su usko i neodvojivo vezani uz njen osobni život. Tako ćemo u liku

Kovača prepoznati zanat njenog svekra zahvaljujući kojem je imala osiguran alat za obradu drva. U obradi ovog kipa više je promišljala način nabora tkanine te pokušavala, naznakom detalja lica, a posebno isticanjem bora, postići psihološku karakterizaciju lika. Preostali likovi uglavnom su tipološki izvedeni, s naglašeno predimenzioniranim rukama kao dokazom teškog rada i popraćeni odgovarajućim atributima (*Putar*), „ulovljeni“ u običnim trenucima tegobne svakodnevne egzistencije (*Bolestan djed*).

Upravo od te svakodnevice Bara Mustafa se odmara kipareći. Aktivnim sudjelovanjem na umjetničkoj sceni, kao žena, neumorno i nesvjesno pomiče granice i ruši barijere. Bari Mustafi upravo težak rad pruža odmor kroz kreativnost i nesputanost izražavanja. Ova mirna i povučena autorica kroz radove progovara o svojoj snazi i strasti za životom. Vratimo li se na citat s početka teksta - Bara Mustafa nije imala likovno obrazovanje, no kvalitetom svojih, posebice najranijih radova, dokazala je kako joj ono - uz prirodenu iskrenost i izvornost - nije niti (bilo) potrebno.

SLIKAR

Dubravko OKOVIĆ

"Ribiči", ulje/staklo, 25x30 cm, 2016.g.

OKOVIĆ DUBRAVKO rođen je 1953. godine, u Zagrebu. Slikarstvom se bavi još od 1973. Slika uglavnom tehnikom ulja na staklu, a teme su mu prizori iz života kakav je nekada bio u središnjoj i sjevernoj Hrvatskoj. Dosad nije samostalno izlagao, a bio je nazočan svojim djelima na više skupnih izložaba. Veliku inspiraciju nalazi u djelima Mije Kovačića i Ivana Večenaja. Živi i radi u Zagrebu na adresi 5. Poljanice 5, Dubrava, 10 040 Zagreb

"Verglaši",
ulje/staklo,
25x30 cm,
2016.g.

*Kako je nastala manička (legenda maspinov tina)
2001. 100x100 cm. ulje na platnu*

*Lucijan Reščič
2001. 100x100 cm*

SLOVENIJA

Galerija naivnih umjetnika - Trebnje

IZLOŽBA "Kad se vratim doma ..."

Lucijan Reščič

1946.-2003.

SLOVENIJA, TREBNJE U galeriji naivnih umjetnika u Sloveniji, u Trebnju, otvorena je 26. svibnja samostalna izložba slovenskog slikara iz Trebnja, pok. Lucijana Reščiča. Izložbu je otvorila Patricija Pavlič, ravnateljica CIK-a Trebnje zatim Zdenko Šibav, predsjednik Likovnoga društva Šempeter Vrtojba, Aleksander Peršolja dugogodišnji Reščičev prijatelj koji je ujedno napisao i tekst kataloga. Posjetiteljima se obratila i Andrejka Vabič Nose, kustosica u galeriji i na kraju Barica Kraljevski, podžupanica Općine Mirna. Izloženo je 55 radova, a to su: ulja na platnu, crteži i ilustracije. Izložba će biti otvorena do 23. listopada 2016.

Otvorena od: 26. svibnja - 23. listopada 2016.

U inozemstvu ...

LUCIJAN REŠČIČ bio je učitelj, slikar, ilustrator, dizajner i likovni urednik. Otišao je živjeti u Trebnje kako bi bio što bliže centru slovenske naive. Tamo su nastali neki njegovi poznatiji radovi na staklu. Ilustrirao je više od 30 djela poznatih slovenskih književnika.

TIKVICE se siju početkom proljeća, a dozrijevaju početkom jeseni. Nakon toga se suše na prozračnom mjestu

Vinko Babić: Najmlađi šarač tikvica u Slavoniji

Napisala: Mina Petra

ŽUPANJA, GRADIŠTE Šaranje tikvica je stara i poznata narodna umjetnost Slavonije, a danas se održala najviše u selu Gradištu kod Županje, iz kojeg potječu najveći majstori ove lijepe i vrijedne tradicije. U Gradištu je nastavlja i jedan mladi i visokoobrazovani narodni umjetnik. On je 26-godišnji Vinko Babić. Nakon završetka poljoprivrednog fakulteta, bavi se poljoprivredom na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu u rodnom Gradištu. Većinu slobodnog vremena posvećuje folkloru: aktivan je u dva kulturno-umjetnička društva, svira samicu (tamburica), vodi grupu pjevanja i bavi se svojom velikom ljubavi - šaranjem tikvica. U tome nastavlja obiteljsku tradiciju koja je na području Slavonije poznata već stoljećima. Šaranjem tikvica se bavi još nekoliko narodnih umjetnika, uglavnom poodmakle životne dobi, a Vinko kao najmlađi tako nastavlja tradiciju. Tikvice

se suše, rezbare, boje kiselinom i prženim orasima. Postupak nije jednostavan i zahtjeva puno vremena pa je i to jedan od razloga zašto nema više šarača. Šarane tikvice danas nemaju uporabnu vrijednost kao nekada, kad su služile kao posude za tekućinu, kao zdjele itd. Danas su one ukrasni suvenir koji podsjeća na Slavoniju kakva je nekad bila. Vinko smatra da bi se umijeće šaranja tikvica trebalo poticati da ne bi otišlo u zaborav. Nekada su se tikvice šarale u kućnoj radinosti. U drugoj polovici dvadesetog stoljeća na njima se relativno dobro zarađivalo. Ali takve tikvice više nisu bile dio izvorne naivne umjetnosti slavonskog seljaka, nego samo serijski proizvod.

- Moja želja je da tikvica dobije mjesto koje zaslužuje, da uz ostale tradicijske proizvode i običaje (licitarska srca, izradu čipki, bečarac, itd.) bude uvrštena na listu organizacije

UNESCO - popisa nematerijalnih kulturnih dobara čovječanstva. Smatram da bi to bio početni ali siguran korak u očuvanju ove vrijedne tradicije, korisne za ruralni, kulturni i turistički razvoj Slavonije - kaže Vinko Babić.

Šaranje tikvica je tradicionalni postupak ukrašavanja plodova biljaka vrste *Lagenaria vulgaris*. Tikvice se siju sredinom proljeća, a dozrijevaju početkom jeseni. Plodovi se beru i s njih se struže vanjska ovojnica. Nakon toga, plodovi se vješaju na prozračno mjesto zaštićeno od oborina. Poslije nekoliko mjeseci, kada se tikvice osuše, skidaju se i čiste, tada ukrašavanje može početi. Postupak je složen: najprije se običnom olovkom i šestarom ucrtavaju razni geometrijski oblici - koncentrične kružnice i različiti mnogokuti. Na tijelo tikvice se šaraju razni motivi - hrastovo lišće, žirovi, životinje, cvjetovi, ljudi u

raznim životnim prilikama te različiti simboli (grbovi). Zatim se ucrtane linije urezuju različitim za to dizajneranim alatom (nožićima ili sličnim oštrim predmetom). Polja koja trebaju biti tamnije boje premazuju se tzv. šatvoserom (dušičnom kiselinom), koji se zatim stavlja nad plamen svijeće ili petrolejske lampe da bi potamnio i poprimio lijepu smeđe-crvenu boju. Nakon toga, tikvica se

premaže prženim orasima da bi linije urezane na tikvici dobile crnu boju. Kasnije se tako našarane tikvice trljaju komadom slanina da bi dobile prepoznatljivi sjaj! Prema obliku i namjeni razlikujemo tukvanje, teglice i tikvice. Osim dekorativne, imale su i uporabnu ulogu. Služile su kao posude za tekućine, za vađenje rakije ili kao soljenice. Šaranje tikvica iziskuje puno truda, vremena, ljubavi,

pa i nadarenosti ili strpljivog učenja. Šaranje jedne male tikvice iziskuje oko sat i pol do dva sata vremena, dok za ljepše i veće primjerke treba utrošiti i po nekoliko dana rada. Danas tikvice više nemaju svoju uporabnu vrijednost, nego se ponajviše koriste kao suveniri i ukrasi na kulturnim manifestacijama Slavonije, Gradišta, Županje i okolnih sela.

Narodna umjetnost

U HRVATSKOJ KUĆI u Zagrebu sredinom lipnja 2013.g. japanski princ Akishino i njegova supruga Kiko dobili su na dar zbirku Vinkovih šaranih tikvica. Na slici Vinko s japanskim veleposlanikom u RH. Njegova Ekselencija gospodin Keiji Ide posebno je impresioniran ova narodnom umjetnošću.

Tko je izabran u tijela HDNU-a na rok od 2016. - 2018. godine

Na izornoj skupštini HDNU-a, održanoj 28. svibnja 2016. godine, u tijela Društva izabrani su sljedeći umjetnici, članovi HDNU-a, na mandat od 2016. - 2018. godine:

Upravni odbor: Branimir Udiljak, Kamil Vujčić, Krešimir Šafar, Zvonko Sigetić i Igor Mukić.

Za predsjednika HDNU-a, izabran je Igor Mukić, a za dopredsjednika Zvonko Sigetić.

Nadzorni odbor: Zlatko Tušek, Katarina Krvarić i Ana Horvatiček-Ivanišević.

Umjetnički savjet: Stjepan Ivanec, Ivica Fišter, Miroslav Župančić, Mato Tijardović i pov. umjetnosti: Zrinka Pillauer-Marić.

Časni sud: Mladen Večenaj, Josip Falica i Tomo Kraj.

Tajnik: Juraj Jonke

Blagajnik: Kamil Vujčić

Likvidator: Veljko Malić (knjigovodstvo)

Hrvatsko društvo naivnih umjetnika - HDNU

PREGLED PRIHODA I RASHODA ZA 2015.

PRIHODI:

Prihodi od prodaje	196.920,25 kn
Prihod od članarina	5.680,00 kn
Prihodi od Grada	45.000,00 kn
Prihodi iz proračuna	55.000,00 kn
Ostale donacije	3.222,00 kn
Prihod od kamata	37,49 kn
Ukupno	305.859,74 kn

RASHODI:

Plaće	17.068,80 kn
Službena putovanja zaposlenih	31.128,96 kn
Naknada troškova zaposlenima	97,00 kn
Autorski honorari	68.400,70 kn
Grafičke usluge	42.318,52 kn
Telefon i poštarina	18.236,57 kn
Intelektualne usluge	7.510,00 kn
Usluge održavanja	25.673,89 kn
Ostale usluge	4.667,26 kn
Uredski materijal	35.073,09 kn
Energija	23.652,63 kn
Reprezentacija	1.141,32 kn
Amortizacija	16.394,51 kn
Zatezne kamate	7.746,47 kn
Bankarski troškovi	4.685,89 kn
Ostali troškovi	858,41 kn
Ukupno	304.654,02 kn

Višak prihoda je 1.205,72 kune.

DVOJEZIČNA
MONOGRAFIJA HDNU-a
160 stranica, 840 fotografija,
A4-format, šivani uvez

Cijena: 290 kn

50 GODINA HRVATSKOG DRUŠTVA NAIVNIH UMJETNIKA

Životopisi 240 autora - slikara i kipara

Kako i kada je nastalo
Hrvatsko društvo naivnih
umjetnika - HDNU

50 YEARS OF THE CROATIAN ASSOCIATION OF NAÏVE ARTISTS

Galerija Mirko Vukobratović
HDNU - Hrvatsko društvo naivnih umjetnika
HRV. ENGL. ILLUSTR. ILLUSTR. ILLUSTR. ILLUSTR. ILLUSTR.

ZAGREB
1964 - 2014

KNJIGU
MOŽETE KUPITI
TELEFONSKOM
NARUŽBOM

(01) 4813-730
(098) 646-801

Tko su bili

sudionici burnog

likovnog vremena 1960-ih i 1970-ih

Na hrvatskom i
engleskom jeziku

U
P
R
O
D
A
J
I